

I pažiaunė (pelnytai) nuo eseistikos gavusi trumpojo proza vėl atsigauna

6 psl.

Erika Urbelevič: „Savojo Alytaus Jurgis Kunčinas ieškojo ir Vilniuje“

6 psl.

Trumposios prozos skaitymų „Imbiero vakarai“ Jurgio Kunčino premijos laureatai

7 psl.

Stebuklingas šaukštasis

8 psl.

Specialus trumpųjų prozos skaitymų „Imbiero vakarai“ leidinys

Imbiero tiesa

Septintieji „Imbiero vakarai“: skaičių magija, masalas ir aukštasis žodžio pilotazas

Trumposios prozos festivalio sumanytoja Giedrė Bulgakovienė viliasi, kad klausytojų skaitymams nepritrūks ir šiemet, – „Imbiero vakarai“ intriguoja žinomais autoriais, o svarbiausia – geras teksta.

Festivalio „Imbiero vakarai“ išvakarėse kalbiname jo organizatorę ir idėjos autorę, Alytaus Jurgio Kunčino bibliotekos direktorię Giedrę BULGAKOVIENĘ.

– Kuo ypatingas bus jau septintas festivalis „Imbiero vakarai“?

– Septynetukas – patrauklus ir paslaugtingas skaičius. Tai, kad „Imbiero vakarus“ pavyko subrandinti, išsaugoti net per visokias krizes ir kitokius kataklizmus, išties nuteikia neblogai. Festivalis jau gerai žinomas ir šalies rašančių bei skaitančių žmonių aplinkoje, tikrai žinome, kad užauginom savo publiką ir Alytuje.

Juk būtų galima išvardyti ne vieną gražią iniciatyvą, kuri po kažkiek laiko ima ir užgęsta (ar nemokškai nugesinama), mes štai kažkaip ir laikomės nuo pat 2004-ųjų.

Festivalis, kviečiantis alytiškius į savo renginius kas antri metai, šiemet vyksta Jurgio Kunčino 70-mečio jubilejaus išvakarėse. Tai, be abejo, smarkiai ipareigoja, nes laikome šiuos „Imbiero vakarus“ savotiška ižanga į kitiems metams planuojamus literatūrinius / meninius įvykius mūsų bibliotekoje, susijusius su rašytojo vardu. Viša laiką labai stengiamės palaikyti solidžią „Imbiero vakarų“ reputaciją – pirmiausia, žinoma, mėgindami kviečiotis kuo gausesnį bū-

ros ribas: svečių teisėmis (ne konkursinėje programoje) savo kūrybą alytiškiams pristatyti dvi viešnios iš užsienio. Kas lėmė būtent tokį pasirinkimą?

– Na, pirmiausia pažvelgėme šiek tiek geopolitiškai: lenkai – artimiausiai mūsų kaimynai, ukrainiečiai po Maidano įvykių apskritai tapo kone broliška tauta, bet, abi valstybės yra slaviškos

kilmės, tad ir jų mentalitetas, įvairios patirtys mums artimesnės nei, sakykime, skandinavų. Beje, ir literatūrinės tradicijos tiek Lenkijos, tiek Ukrainos itin gilios.

Štai dėl to tarp mūsų užsienio viešnių yra jaunoji lenkų prozininkė Weronika Murek, apsakymų ir pjesių autorė, vos prieš metus labai drąsiai debiutavusi savo šalyje, bei ukrainietė poetė, prozininkė, dramaturgė iš Vinicos Kateryna Kalytko. Pastaroji kone festivalio išvakarėse už poetišnę savo kūrybos dalį pelnė itin prestižinę tarptautinę Vilenicos literatūros festivalio (Slovėnija) premiją. Ji kasmet teikiama Vidurio Europos autorui už išskirtinius pasiekimus literatūros ir eseistikos srityse. Kateryna taip pat yra bene pirmojo Ukrainoje prozos festivalio sumanytoja ir organizatorė. Manau, šiemet užsimenzę kontaktai bus abipusiškai naudingi ir galbūt išaugxs į tvirtesnį bendradarbiavimą ar naujas iniciatyvas.

– Trumpoji proza – žanras rimpas jau vien tuo, kad ne išmaniojo telefono ekrane tekstai šviečia, o „Imbiero vakarų“ erdvėje gyvai skamba, yra skaitomi autoriams. Ar sunku privilioti klausytojų ir kokių masalu tam mėsite šiemet?

– Bent jau ligiolinė mūsų partitinis ir išankstinius susidomėjimas šiemetiniu festivaliu tarsi signalizuoją – klausytojų ir šiemet neturėtume pritrūkti. Masalas, kaip sakai, – ne tik žinomi autoriai, bet, svarbiausia, geri tekstai, gyvai nuspalvinti autentiškomis jų autorų intonacijomis. Tarkime, šiemetiniame dalyvių sąraše daugiau nei pusė autorų, kurių knygos per pastaruosius penkerius metus „Metų knygos“ rinkimuose

se figūravo geriausiu knygų suaugusiesiems penketukuose. Kaž jau kalbėti apie kitus ju pasiekimus bei regalijas. Tai ir Alvydas Šlepikas bei Birutė Jonuškaitė, mūsiškio festivalio senbuviai, jau antrą kartą iš Briuselio atskrendanti Agnė Žagrakalytė, šiemet tarpusavy minėtoje nominacijoje konkurujantys Rolandas Rastauskas ir Danutė Kalinauskaitė, Aistė Kisarauskaitė.

Kita vertus, kiekviename festivalyje išnaudojame galimybę atrasti, pristatyti alytiškiams naujus vardus, įdomius jaunesnės kartos prozininkus. Tai ir mūsų bibliotekoje jau viešėjës, šiltai publikos sutiktas Tomas Vaiseta, ir pirmą kartą atvykstantys Gytis Norvilas, Vytautas Varanius, Jurga Tumasonyté... Dalis jų neblogai žinomi literatūrinėje aplinkoje, kitus jau spėjo išsidėmėti ir platesnė auditorija. Ir néra jokios garantijos, kad vienas būtēt iš tų, jaunuju, netaps šiemetiniu festivalio laureatu. Nes, kaip ir iki šiol, viską lems ne autorius žinomumas, o jo pateikto teksto kokybė.

– Kiekvieną kartą „Imbiero vakarų“ rimtį smagiai prablaško linksmą naktinių skaitymų programą, vainikuojanti pirmą festivalio dieną. Šiemet paviešintas net žaismingas užegėlės valgiaraštis. Ar dar liko virtuvės pašlapčių?

– Na, raskite man bent vieną rimbą organizatorių, kuris iki pasutinės minutės neprilaikytų rankovėje kokio malonus mažmožio! Be to, mūsų svečiai žmonės kūrybingi, taigi net ir neplanuotų improvizacijų bent jau šioje festivalio dalyje, kuriai diriguos linksmų plaučių menininkas

(Nukelta į 7 psl.)

VII Respublikinai trumposios prozos skaitymai
Jurgio Kunčino atminimui

**ALYTAUS
JURGIO KUNČINO
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

Lapkričio 24-25 Alytus

Organizatorė Alytaus Jurgio Kunčino viešoji biblioteka
Globėjas Antanas A.Jonynas
Partneriai: Lietuvos rašytojų sąjunga, Alytaus miesto bendruomenės centras
Rėmėjai: Alytaus miesto savivaldybė, Kultūros ministerija, Lietuvos kultūros taryba, Šarūnas Klégeris, Andrius Jučas, „Ilionos angelai“, VšĮ „Kilnios iniciatyvos“, UAB „Riamona“, UAB „Alytaus prekyba“, Gintaro Baranausko bitinas
Dalyviai: Birutė Jonuškaitė, Danutė Kalinauskaitė, Aistė Kisarauskaitė, Vidas Morkūnas, Gytis Norvilas, Rolandas Rastauskas, Alvydas Šlepikas, Jurga Tumasonytė, Tomas Vaiseta, Vytautas Varanius, Mikalojus Vilutis, Agnė Žagrakalytė
Viešnios: prozininkės Veronika Murek (Lenkija), Kateryna Kalytko (Ukraina), dailininkė Karolina Kunčinaitė
Moderatoriai: Antanas A.Jonynas, Marius Burokas, Andrius Mosiejus, Ričardas Šileika
Vertėjai: Vytautas Dekšys, Birutė Jonuškaitė

Tikiuosi literatūrinio sąmokslo pojūčio!

Vidas MORKŪNAS

– Kodėl nusprenādē dar kartą sugržti į Alytū, festivali?

— Kai malonai kviečia, atsiskaiti nedera. Be to, būtų nesmagu, jei iš festivalio programos iškristi numatytoji „Laureato valanda“. Kad ir kas tas laureatas būtų. Žinoma, vilioja grįžti ir puikūs prisiminimai iš šaunių VI „Imbiero vakarų“.

– Kur intrigą slypi?

— Festivalio intrigą šauniai kursto, regis, neišsenkamas bibliotekos direktorės Giedrės Bulgakienės ir kolektivo išradinumas. Lyginiai metais pakanka užmesti akį į „Imbiero vakarų“ programą ir iškart imi nekantriai

dirsioti į kalendorių — kada gi pagaliau ta lapkričio pabaiga atėis?!

– Su kuo Jums asocijuojasi „Imbiero vakarai“?

— Man „Imbiero vakarai“ — tai Jurgis Kunčinas, smagus šurmuliukas bibliotekos salėje, koridoriuose ir mūsų, autoriu, „drabužinėje“, dėmesingi klausytojai, skaitytojai, kolegos puikūs rašytojai ir galiausiai malonūs prisiminimai.

– Ko tikite iš skaitymų, organizatorių, kolegų?

— Tikiuosi žaismės, improvizaciją, kolegų (ne tik minėto organizatoriu) išradinumo, įdomių tekstu, tikiuosi savo skaito bendruomu tarp rašytojų ir klausytojų magijos, savo literatūrinio sąmokslo pojūčio...

– Ar ilga gyvenimo linija šiuolaikinei trumpajai prozai, jos skaitytojams, festivaliu brežiate?

— Literatūros pasaulis, žinoma, permaningas, suaktyvėja vieni žanrai, tarsi pasitraukia į pašal kiti... Bet juvelyrų — trumposios prozos autoriu — visada bus ir visada kam nors jų „rankdarbių“ reikės. Tegul ir nedaugeliui. Manės, kaip masiškumo priešo, vienetinių darbų adepto, negasdintų net jei liktų tik vie-

nas talentingas trumposios prozos rašytojas ir vienas talentingas skaitytojas. Kad ir kaip būtų, geriausi trumpieji tekstai literatūros istorijoje neabejotina išliks. Gyvuos ir „Imbiero vakarai“. Galbūt ilgainiui keisis festivalio formatas, galbūt jis plėsis (juk jau ir šiuose „Imbiero vakarouose“ laukiame autoriu iš užsienio), galbūt kaip nors kitaip mainysis. Bet gyvuos. Esu tuo išsitinkęs.

– Ką reiškia, jei rimtosios literatūros festivalis ne sostinėje, o regione vyksta?

— Reiškia — viskas gerai. Reiškia — ir kitur, ne tik sostinėje žmonės domisi literatūra, nori renčinių, nori pamatyti gyvą rašytoją. Už visus kolegas kalbėti negaliu, bet aš pats visada mielai važiuoju į provinciją — net jei blaivi žinau, kad mano skaitytojų tame ar kitame miestelyje veikiausiai nėra. Literatūrinių vyksmų regionuose reikia kuo daugiau, reikia vežti knygas, reikia rekomenduoti žmonėms geriausius kolegų darbus... Iprasta rašytojams atsidėkoti gėlėmis, maloniomis šypsenomis ir panašiai. Tai puiku! Man brangiausias provincijos skaitytojo atlygis būna kokia nors netikėta, originali mano teksto interpretacija, kartais daug įdomesnė už jaunosios kritikos postrinavimus.

Į pažiaunę (pelnytai) nuo eseistikos gavusi trumpoji proza vėl atsigauna

Danutė KALINAUSKAITĖ

– Su kuo Jums asocijuojasi „Imbiero vakarai“?

— Su Jurgiu Kunčinu. Žmogumi, netilpusiu į rémus. Rašytoju, netilpusiu į vieną žanrą.

– Ko tikite iš skaitymų, organizatorių, kolegų?

— Intrigos, laisvos kūrybiškos atmosferos, kokybiškų tekstų.

– Ar ilga gyvenimo linija šiuolaikinei trumpajai prozai, jos skaitytojams, festivaliu brežiate?

— Brėžiu ilga, nes manau, kad trumpasis žanras, novelistika, prieš desétą metų gavusi į pažiaunę (pelnytai) nuo eseistikos, vėl atsigauna. Skaitytojams linkiu lavinti skaitymo meistrystę, nes romaną gali perskaityti bet kas, kiekvienas mulkis, o novelę — ne. Na, o festivalis... Jis tokis gyvybingas, kad jo ir su kuolu neužmuši.

– Ką reiškia, jei rimtosios literatūros festivalis ne sostinėje, o regione vyksta?

— Tai reiškia nuostabu dalyką — literatūros koncentracija sostinėje kiek atskirkia ir viename kvadratiname centimetre jos ten tenka mažiau. Alytus valdo!

Erika Urbelevič: „Savojo Alytaus Jurgis Kunčinas ieškojo ir Vilniuje“

Festivalyje „Imbiero vakarai“ dalyvauja Vilniaus universiteto lietuvių kalbos ir literatūros magistro studijų programos antro kurso studentė Erika Urbelevič. Šiuo metu ji rašo magistro darbą „Mažmožių literatūra: pasakojimo konstravimas Jurgio Kunčino kūryboje“ (vadovė Audinga Peluritytė-Tikuišienė).

– Kaip Jurgio Kunčino kūryba tapo Jūsų tyrinėjimo objektu?

— Studijuojant literatūros magistro programoje Vilniaus universitete. Žinojau, kad magistriū darbo rašymas bus tam tikra kelionė, artimesnis susipažinimas su autoriumi. Atrodo, kad, vos tik pradedi kurį nors tyrinėti, kažkokiai netikėtai kelias tave vis susiranda jo daiktai, istorijos apie jį, jo draugai.

Magistriniame darbe analizuoti, kaip Kunčinas konstruoja savo pasakojimą, kaip iš įvairių mažmožių „išlaužia“ istoriją. I magistriū darbą taip pat planuoju ištrauktį jo sieną, esančią Alytaus bibliotekoje. Būtų įdomu palyginti, kaip jis konstruoja pasakojimą knygoje ir kaip konstruoja savo gyvenimo pasakojimą sienoje.

Galvodama apie magistrinio darbo temą rinkausi, su kuriuo rašytoju susipažinti norėčiau labiausiai. Jurgis Kunčinas man, kaip skaitytojai, yra labai artimas. (Kaip skaitytoja, daugiausiai sentimentu turia „Tūlai“ ir knygai „Blanchisserie arba Žvėrynas-Užupis“, labai patinka ir jo šortai,

Erika Urbelevič: „Nuo žavėjimosi Jurgio Kunčino kūryba perejau prie tyrimo, „susipažinimo“ kelionė prasidėjo ir atvedė mane į „Imbiero vakarus“ gimtajame Kunčino Alytuje.“

Asmeninė nuotr.

ypač „Mano moteris — lapė“ ir „Čia priėjo Lreta“. Todėl nuo skaitytojos žavėjimosi kalbų perėjau prie tyrimo darbų. „Susipažinimo“ kelionė prasidėjo ir atvedė mane į „Imbiero vakarus“ gimtajame Kunčino Alytuje!

– Ar tyrinėjate ir Jurgio Kunčino kūrybos Alytaus periodą, kokie atradimai ten laukė?

— Rimtesnis tyrimas dar laukia ateityje, bet jau dabar įdomu lyginti Kunčinui svarbius miestus jo kūryboje. Jis dažnai raše apie Dzūkiją, Vokietijos miestus, bet du svarbiausi miestai jam buvo Alytus ir Vilnius. Nors ir daug

raše apie sostinę, pasigilinus atrodo, kad viso miesto prisijaukinti nepavyko. Prisimenu nesenai skaitytą ištrauką iš Kunčino esė, kurioje jis prisipažino esą keturiadesimt metų sostinėje gyvenančios provincialas. Matyt, kažkiek Alytaus ir buvo ieškota Vilniuje.

– Ko tikite iš festivalio „Imbiero vakarai“ ir kokią tokią literatūros festivalių regionuose perspektyvą matytumėte?

— „Imbiero vakarouose“ dalyvaujančiu pirmą kartą. Norėčiau susipažinti su Jurgio Kunčino draugais, pasivaikšioti po man nepažistamą Alytų — noriu pabūti prie Kunčino kuo arčiausiai. O šiaip esu girdėjusi, kad „Imbiero vakarai“ — bene vienintelai prozos skaitytojai Lietuvoje. Ir puiku, kad jie vyksta ne Vilniuje. Ir dar pukiau, kad susiję su Kunčinu. Mano manymu, literatūros festivalių ratas dažnai turėtų išeiti už Vilniaus ribų — Vilnius daug kam pažystamas, o regionuose yra savos istorijos, savi žmonės, sava aura, kuri priduoda tam tikro šarmo ir pačiam renginiui.

– Jei vertintume iš dešimties balų, kiek skirtumėte dabartinei trumposios prozos situacijai Lietuvuje? Ar galima sakyti, kad „Imbiero vakarai“ atspindi žanro situaciją šalyje?

— Vertinčiau penkias balas. Galbūt ir nėra taip prastai? Pastaruoju metu atrodo, kad dauguma jaunesnių rašytojų linksta į poeziją, o prozininkų, ypač trumposios prozos atstovų, turime mažiau. Iš vyresniųjų kartos yra kas rimtai užsiima trumpaja proza, bet gali būti, jog pamainos kol kas jiems nėra.

LAPKIČIO 24 d., ketvirtadienis

17 val.

Festivalio atidarymas

Skaitymai. I dalis

„Ne tik portretai“ — Arūno Vaitkaus ekslibrisų parodos pristatymas

20 val.

Literatūriniai naktipiečiai užėigėjėje „Užėjau pas draugą“

Programoje:

- Karoliinos Kunčinaitės autorinės dailės parodos „Danguje ir visai kitur“ pristatymas

- Naktiniai skaitymai — trumpi apsakymėliai ir kitokie kūrinėliai

- Akcijos atrakcijos:

- „Atviraiškis Jurgui Kunčiniui“ (kuratorius Andrius Mosiejus)

- „Ne tik rašytojas gali būti... dailininkas“ — itin originalių asmeninių kūrimo laboratorija

- Pasitikrink, ar dar moki (spausdinimo rašomaja mašinėle praktikumas)

- Imbieriniais sausainėliais vaišina Alytaus miesto bendruomenės centras

LAPKIČIO 25 d., penktadienis

11 val.

Jurgio Kunčino valanda:

- Erika Urbelevič: „Gyvenimo šortai: Jurgio Kunčino kasdienybė ir kitos detales“

- Antanas A.Jonynas: Jurgis Kunčinas — ne tik prozininkas. Spaudai rengiamos eileraščių rinktinės anonsas

- Ilona Krupavičienė: rašytojo knygų spintą pravėrus. Dovanotos J.Kunčino asmeninių bibliotekos leidinių kolekcijos (su dedikacijomis) pristatymas

14 val.

Laureato valanda

Kūrybinis susitikimas su prozininku Vidu Morkūnu, Jurgio Kunčino premijos laureatu

16.30 val.

Skaitymai. II dalis

18 val.

Muzikos valanda

Aistės Lasytės akustinis koncertas

19 val.

Iškilmingas laureatų paskelbimas ir apdovanojimas

Alytuje susitiko žurnalistė Audronė Urbonaitė ir literatūros kritikė Audronė Girdžiauskaitė.

Regimantas Tamošaitis rašytojo Romualdo Granausko atminimo valandoje.

„Imbiero vakarė“ krikštatevis Antanas A.Jonynas ir jų dalyviai Danielius Mušinskas bei Donaldas Kajokas.

Septintieji „Imbiero vakarai“: skaičių magija, masalas ir aukštasis žodžio pilotazas

(Atkelta iš 5 psl.)

druskininkietis Andrius Mosiejus, nestigis. Dar ir pati nežinau, ar teisybė, bet tam tikrų staigmenų žadėjo pateikti ir toks rimtas žmogus kaip Vidas Morkūnas – 2014 metų Jurgio Kunčino premijos laureatas. Kitaip tariant, ateikite ir... pamatykite.

– Ar pačiai, kaip „Imbiero vakarė“ sumanytojai ir īgyvendintojai, tenka atlikti daug namų darbų, kol atsirenki, ką kviečti į festivalį? Ar didelis skirtumas tarp pirmųjų organizavimo patirčių ir pastarujujų metų praktikos?

– Tu namų darbų tikrai netruksta. Šiemet vos per dvi festivalio dienas pakviesime į tris skaitymų vakarus, pristatysime dvi parodas, vyks autorinius prozos vakaras, akustinis gyvo garso koncertas. Ir jau tradiciškai valanda Jurgio Kunčino atminimui. Sutikite, nė per vieną mėnesį, juolab per dvi savaites tiek visko nei sugalvosi, nei organizuosi.

Be abejø, bene sudėtingiausias darbas – sustyguoti kietą festivalio dalyvių sąrašą. Tačiau ne mažiau svarbu, mano galva, pasirūpinti, kad svečiai mūsų mieste jaustuojaukiai ir pakankamai komfortabili. Ir, suprantama, norėtū i Jurgio Kunčino taip mylētā Dzūkijos „soscinę“ surgižti vėl. Ir dar reikia viską taip sumystyti, išdėlioti, kad ne prasčiau už garbius mūsų svečius jaustusiu ir į festivalio renginius susirenkantys alytiškiai.

Ta proga noriu labai pasidžiaugti, kad metai iš metų „Imbiero vakarai“ sulaukia vis didesnės bendruomenės paramos. Pradžioje tai buvo daugiau mūsų, Jurgių Kunčiną pažinojusių Alytaus bibliotekininkų, pačių rašytojų, miesto menininkų ir šviesuolių simbolinė pagarbos duoklė daugelio širdyse dar gyvam talentiningojo mūsų kraštiečio atminimui. Dabar kaip niekad akivaizdu, kad

Trumposios prozos skaitymai draugiški kitiems menams – „Imbiero vakarė“ metu paprastai vyksta bent kelios parodos. Nuotraukoje – Giedrė Bulgakovienė ir dailininkas Marius Jonutis.

festivalis laukiamas ir dėl kitų dalykų (nors paties Jurgio asmenybės ir kūrybos šviesa Jame tebespindi), o žmonės mielai pagelbėja jį organizuojant.

Šiemet mus remia ne tik miesto savivaldybė ar Lietuvos kultūros taryba, bet ir vietinės verslo įmonės (UAB „Riamona“, UAB „Alytaus prekyba“), pavieniai rėmėjai (Šarūnas Klégeris, Andrius Jučas, VšĮ „Kilnios iniciatyvos“). Kuo gali, prisideda ir Alytaus menininkai (šiemet ypatinga padėje Ilnai Kalibatienei). Labai dalykiški ir patikimi partneriai – Bendruomenės centro komanda, teatralai.

Džiugina ir daugiametės edukacijos rezultatai – lašas po lašo, – vis daugiau jaunujių alytiškių išsiskiria, kad Kunčinas skai-

tyti sveika, o „Imbiero vakarai“ yra cool – kaskart vis daugiau jaunų veidų ir festivalio renginiuose. Viliuosi, kad ir šiemet bus ne kitaip.

– Kokia „Imbiero vakarė“ atėitis ir kokių grėsmių galėtų kilti jo išlikimui – gal žmonės nebeskaitytis trumposios prozos, nes interneto žinių skaitiniai taps jū galimybių riba?

– Skaitys ar neskaitys – tik ateitis mūsų sparčiai kintančiamėje pasaulyje ir parodys. Beje, Europa šiuo metu išgyvena būtent trumposios prozos bumą. Iki Lietuvos jis dar neatsirito, žmonės tiek knygynuose, tiek bibliotekose vis dar mieliau graibsto romanus. Kartais tenka nugirsti, kad ne tiek jau daug Lietuvoje stiprių novelių

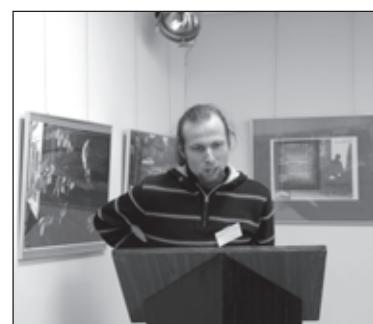
teturime. Bet tam ir yra mūsų festivalis, kad motyvuotume kūrėjus savo nebanalias mintis sudėlioti į žodžių taupų formatą, o tai, kaip žinome, aukštasis pilotazas.

Netikiu, kad greitai didžioji dalis tautiečių gebės įkirsti nebent interneto žinias. Kad ir kaip ten būtų, bibliotekose žmonių, aktyviai besidominčių knygų naujinomis, nemažėja. Galų gale gal kažkas rimto ir pozityvaus pagaliau nutiks ir mūsų švietimo sistemoje ir universitetus baigs ne mažaraščiai?..

O ar bus dešimtasis festivalis, pirmiausia lems skaitytojų susidomėjimas, be abejø, ir politinė valia, nuo kurios priklauso deramas finansavimas. Svarbu ir tai, ar išliks festivalis naujo bibliotekos va-

Festivalio leidinys „Imbiero tiesa“ skaitytojų rankose.

Marius Burokas „Imbiero vakarose“, šiemet – kaip moderatorius.

dovo prioritetų sąraše, ar bus pakanakamai tam motyvuoti kiti kunčiniukų komandos žmonės. Nes asmeniškai aš bent jau dešimtojo festivalio metu planuoju atsiptūtusi tūnoti tarp žiūrovų. Viliuosi, jų tikrai bus.

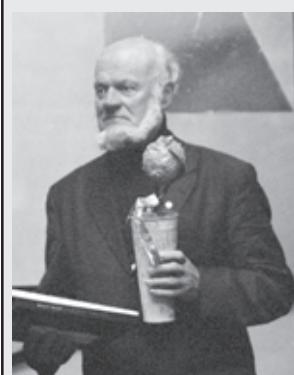
– Išskirtinio prieskonio festivaliui suteikia tai, kad yra skirtas Jurgio Kunčino atminimui. Kaip manai, ką jis pats pasakytu, jei aplankytų septintuosius „Imbierus“?

– Manau, kad jam visai patikėtū susitikti čia su senais draugais bei pažystamais. Pasidžiaugtu, kiek ir kokių jaunų talentų užaugo, kaip jo mylėtas Alytus išgražėjo bei tebesidomi jo kūryba.

Kalbėjosi

Saulė PINKEVIČIENĖ

Trumposios prozos skaitymu „Imbiero vakarai“ Jurgio Kunčino premijos laureatai:

2004 m.
Juozas APUTIS
už novelę
„KOJAITĖS, PORYKIT“

2006 m.
Birutė JONUŠKAITĖ
už novelę
„KREGŽDĖLAIŠKIS“

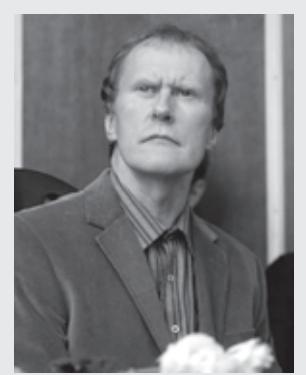
2008 m.
Jaroslavas MELNIKAS
už apsakymą
„ŽIŪRIU Į TAVO
RAGUS“

2010 m.
Danielius MUŠINSKAS
už novelę
„SVETIMŠALIS“

2012 m.
Alvydas ŠLEPIKAS
už apsakymą
„IŠLEISTUVIŲ VALSAS“

2014 m.
Vidas MORKŪNAS
už apsakymą
„STEBUKLINGAS
ŠAUKSTAS“

Vlidas MORKŪNAS, 2014 m. Jurgio Kunčino premijos laureatas

Stebuklingas šaukštasis

Vidas Morkūnas neabejoja, kad juvelyrų – trumposios prozos autorių visada bus ir visada kam nors jų „rankdarbiu“ reikės.

Lyg atires lietus drobės siūlas, pro iškilusį stiklą į vidų prasimelkia lašas ir jau šiapus papeteli ant palangės. Papeteli ir išskysta. Netrukus papeteli kitas, dar kitas, dar, ir, žiūrėk, ant palangės jau telkšo balutė – visai tokia pat, kaip kieme, tik gerokai, gerokai mažesnė. Mergaitė brūkšteli apspurus raudono megztinio rankove, ir vietoj balutės lieka tik nešvari drūžė. Siek tiek paraši i kelią, kuris, jei ji užsiropštų ant palangės, būtų matyt pro langą ir kuriuo kada nors pareis tėtis. Kai žiūri, stovėdama ant grindų, ji mato tik kaimynų sandeliukus išsikliausiomis durimis ir vandens pompa vidur kieimo – daugiau nieko.

Pravėrusi spintelės – kadaise ši buvo melyna – dureles, mergaitė dirsteli į vidų. Tarp priskretusių, pripeliusių stiklainiuikų stovi butelis, kuriame dar likę to šleikščiai riebus žalzganai geltono skycio. Priglaudus butelio burną sau prie lūpų, ji iš bjaurumo net užsimerkia, bet vis dėlto sriūbteli. Ir įninka žiaukčiodama spjaudytis. Net jos vaiduoklis tokios šlykštynės negertų.

Jos vaiduoklis gyvena spintose. Šykį bemiegę naktį, iš savo miesto stebėdama dvi juodame danžuojančias pasiklydusias žvaigždutes ir galvodamas, kaip parodžius joms keliai namo, ji išgirdo verkiant. Iš karto net nesumojo – kur. Gu-

lėjo susirietusi kietame guolyje prie laukujų durų ir kraipė galvą, gaudydamas tą netikėtą garsą. Verksmas skrido iš visai čia pat, iš senų laikraščių pondais apkrautos spintos. Joje kažin kas verkė, raudojo, kükčiojo, vėl rypavo, vėl tik gaikčiojo. Mergaitė klausėsi nustėrusi, klausėsi... Ir nežinia, kas pirmiau užmigo – ji ar tasai spinote. Užtat dabar žinojo ten gyvenant vaiduoklį. Išmane, kaip ji pasišaukti. Užtekavavo stipriai priimti grindlentę po surūdijusi, šaltu radiatoriumi, ir vaiduoklis išsyk – giliagržt – praverdavo spintos duris. Bet rodytis niekada nesiroydavo. Ir naktimis nebeverkavavo. Turbūt jis nebesejautė toks vienias.

Mergaitė išsitiesia ant grindų ir lenda po lova, kurioje senų seniausiai niekas nebemiega. Kad ir kaip spaudžiasi prie lentų, tas nelemtas kupstas, pūpsas jai ant nugaros, vis tiek užklina už metalinio lovos rémo. Pūkšdama ir trokšdama dulkémis, iš palovio ji ištraukia rudąjį lagaminėlį suzulintais šonais. Atvožia ji, nors žino, kad bus tuščias. Na neskaitant tame pabirusių pelių spirelių it kmynų sėklukės. Tik ar nebus platesné jo kampe išgraužta skylutė. Regis, platesnė. Užvožus išlagaminielį, ji kilsteli jį sau virš galvos ir pažvelgia pro tą skydę į vidų. Iš viaduas i ją pažvelgia tamša – vienai kitokia, nei toji bekraštė pl-

nė, kurioje kartais pasiklysta žvaigždės.

Kai vėl išustumia lagaminėlį pailvin, ten, giliai, kažin kas barkšteli. Smalsumo pagauta, ji, kaip įmanydama, ištempia ranką ir, ilgai po dulkes ir voratinklius grabliojusi, plýsyje tarp lentų – pelių išgraužtame ar laiko ištrupintame – apčiupia kažkokį daiktą. Tarytum ir žino, kad jokių nepažįstamų dalykų šiuose namuose būti negali. Juk šitokią daugybę kartų keturpėčia iššliaužiota grindimis, ieškant kokio tarplentin kadaib nubyrejusio trupinio, kios lobiu prilygstančios obuolio sėklas; iščiupinėti daug kur atsiknojė sienų apmušalai; ištikrinatos ant kabyklos dūlančių nežiniančių kieno drabužių kišenės. Pažistama kiekviena démelė, kiekvienas pelėsio sklypelis, kiekvienas voras – kad ir tas šlubis, nežinia kur pametęs ilgą koją, užtat taip juokingai raišuoja stalą ar palanę. Ką ten nepažįstami daiktai – čia net garsai ir kvapai niekada nesimaino, amžini vargano būsto įnamai. Ir šit – dar sykį skaudžiai užsigavusi kupstą ant nugaros – mergaitė išlenda iš palovio su... šaukštū rankoje. Lyg nutvilyta, nežinia ko išsigandusi, trenkia jį į grindis. Šaukštasis barškėdamas nulekia į pašalį ir lieka gulėti – ijuodės, apsivélės voratinkliais.

Taip ir slenka dienos, alkanos,

bergždžios, vienodos. Mergaitė vis dažniau gulinėja savo migyje, susiriečia į kamuolį ir snūduriuoja. Arba išsaitiso ant palangės ir valandų valandas žiūri pro langą į suteamas. Kartkartėmis dvilkeli i šaukštą – guli kampe kaip gulėjės. Jai taip knieti nuspirti ji pailvin, kad nesimaišytų po akimis, bet nedrasu net prisiliesti.

Vis dėlto vieną ypač žvarbų žiemos rytą, po gūdžios pusiauiga prarymotos nakties – vos prisnūdusi mergaitė smegdavo į juodžiausias prarajas, vos prabudusi pasijusdavo apstota kažin kokių tamsių pavidaus, – mislingo aksinto pastumėta, ji griebė tą nelemtaji šaukštą ir, pirmiau nugaibiusi voratinklius, suskato murzina rankove j šveisti, vaduoti nuo juoduliu. Svidino, tai viena, tai kita ranka, kol pailso. O kai atsipūtė, iškėlė šaukštą prieš langą, ir kaip tik tą akimirką šalta žieminė saulė pataikė įspūsti pro švaresnį sklypeli stikle, ir susiliejo jos spinulyss su nušveistojo šaukšto atšvaitu, ir susivokė mergaitė stovinti erdviam kambaryje, ant kurio sienų žaidė už atviro lango ošiančių medžių šešliai. Ant gėlėta staltiese uždengto stalo vidur kambario jaukiai tikseno laikrodis. Lovelė palei sieną buvo girdeti tyliai kniuksint. Pergalėjusi baugią nuojauta, mergaitė pritykino prie lovytės ir pažvelgė į vidų. Patale raičėsis kūdikis išpūtė akutes ir kažką jai sugugenė. Dorai nesusipaisydama, ką daranti, mergaitė jau tiesė į mažylę rankas, bet staiga atsivérė durys ir į kambarį įėjo jauna moteris. Mergaitės, kuri jau žiojosi kažką lementi, nė nepastebėjusi, ji paémė kūdikį ant rankų ir, memliai šnekindama, išsinėše į kambario. Mergaitė pajuto skruostu riedančią ašarą. Nusibraukė ją murksliana rankove. Ant žando liko purvina drūžė. Vėl atsivérė durys, ir į kambarį įpuolė kokių dylikos metų papurgalvis berniukas su obuoliu rankoje. Padėjės ši ant stalo, išėj į balkoną, kurio mergaitė pirmiau buvo nepastebėjusi esant, ir kažką kažkam kieme sušuko. Netrukus jis išdūmė į kambario, o prakastas obuolys taip ir liko ant stalo. Mergaitė žiūrėjo į vaisių it pakerėta, o jos širdelėje maišėsi siaubas, nenusakomas jaukumo pojūtis, nepakeliama gėla. Prislinkusi prie stalo, ji patrynė ranką į išaugto megztinio šoną ir kuo atsargiausiai paémė obuoli. Šis buvo geltonas, gerai iširpės. Purvinu delnu išsyk nuvarėjo lipnios sultys. Mergaitė dviem pirsčiai iškrapštė iš vaisiaus lizdo sėkiuklę ir išidėjo į burną.

Ta pat akimirką nušveistas šaukštasis išslydo jai iš rankos ir nubarškėjo ant purvinų, aptrešusius grindus. Mergaitė atsigréžė į apskretus, veju kiaurai prapučiamą langą ir išvydo gimtajį kiemą. Vandens pompa Jame jau buvo užšalus. Pusgirtis kaimynas, slysciodamas ir keikdamasis, aprūdinusiu vamzdgaliu daužė nuo čiaupio ledą.

VII respublikinių trumposios prozos skaitymų Jurgio Kunčino atminimui „IMBIERO VAKARAI“ premijų skyrimo komisija:

Antanas AJONYNAS,
poetas, Lietuvos rašytojų
sajungos pirmininkas

Vytautas DEKSNYS,
vertėjas, Lietuvos rašytojų
sajungos atstovas

Giedrė BULGAKOVIENĖ,
Alytaus Jurgio Kunčino
viešosios bibliotekos
direktorė, respublikinių
trumposios prozos skaitymų
„Imbiero vakarai“ organizatorė

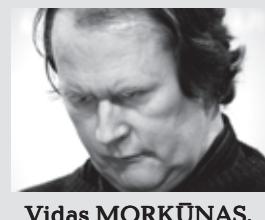
Irena LEŠČINSKIENĖ,
Alytaus šv. Benedikto
gimnazijos mokytoja
metodininkė

Vilma LIAUKUVIENĖ,
Alytaus miesto savivaldybės
administracijos Kultūros
skyriaus vedėja

Valė GIBIENĖ,
Alytaus miesto savivaldybės
tarybos narė, mero
pavaduotoja

Vidas MORKŪNAS,
prozininkas, Lietuvos rašytojų
sajungos atstovas

ARŪNAS EKSLIBRISU
VAIKUS PARODĀ
**NETIK
PORTRETAI**
PO
RE
TA
2016-11-24
2016-12-21
Uždarymas gruodžio 21 d. 17 val.
ALYTAUS JURGIO KUNČINO
VIEŠOJI BIBLIOTEKA
Seirijų g. 2

Meniu smaližiamas:

IMBIERINIAI SAUSAINĖLIAI
Pagal Silvijos Peštenėnės receptą gamina ir vaišina Alytaus bendruomenės centras.

Visa tai gražiai ir taupiai Jums patieks kunčinukių darbštuolės dvi Nijolės, Onutė, Gita ir kitos.

OBUOLIŲ SULTYS SU KMYNŲ ARBATA IR MEDUMI

Iš Zenono Bulgakovo sodo Medukštoss kaime, chemijos ne-mačiusio 20 metų, nes šeimininkas tingi purkštai.

UOGIENĖ IŠ ROJAUS OBUOLIUOKU

Iš Inesos Pilvelytės sodo, virė Giedrė Bulgakoviene.

NAMINĖ DUONA SU MEDUMI

Iš Gintaro Baranausko bityno.

SVEIKUOLIŠKOS UŽKANDĒLĖS

Iš UAB „Riamona“ ir UAB „Alytaus prekyba“ produkcijos.

NEEILINĖ IMBIERINĖ

Pagal firminį G.B. ir skanau-svisada.lt receptą.

KITOS GĒRYBĖS

Paaukotos bendram džiaugsmui Šarūno Klégerio, Andrius Jučio ir kitų gerų žmonių.

Parengė Saulė PINKEVIČIENĖ, Zitos STANKEVIČIENĖS ir Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos archyvo nuotraukos